Yurt Dışı Pazar Araştırması Desteğine İlişkin Genelge 17.02.2025

17.02.2025 - İhracat Destekleri Hakkında Mevzuat - Yurt Dışı Pazar Araştırması Desteğine İlişkin Genelge - Ticaret Bakanlığı

17.02.2025

YURT DIŞI PAZAR ARAŞTIRMASI DESTEĞİNE İLİŞKİN GENELGE

BİRİNCİ BÖLÜM

Başlangıç Hükümleri

Amaç MADDE 1 – (1) Bu Genelgenin amacı, 17.08.2022 tarihli ve 5973 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile yürürlüğe konulan İhracat Destekleri Hakkında Karar kapsamında yer alan yurt dışı pazar araştırması desteğinin uygulanmasına yönelik başvuru, değerlendirme ve sonuçlandırma işlemlerine dair süreçlere ve bu süreçlerin Destek Yönetim Sistemi (DYS) üzerinden işleyişine yönelik usul ve esasların belirlenmesidir.

Dayanak MADDE 2 – (1) Bu Genelge, 5973 sayılı Karar ile 2019/7 sayılı Ticaret Bakanlığı Destek Yönetim Sistemine İlişkin Uygulama Tebliği hükümlerine istinaden hazırlanmıştır.

Tanımlar MADDE 3 – (1) 5973 sayılı Kararın 2 nci maddesinde belirtilen tanımlara ilave olarak bu Genelgede geçen; **a)** Bakanlık yurt dışı temsilcisi: Ticaret Müşaviri/Ataşesi veya Bakanlık tarafından ilgili ülkede görevlendirilen Bakanlık temsilcisini, **b)** Destek Yönetim Sistemi (DYS): Mal ihracatına ve hizmet ihracatına yönelik devlet destekleri ile Dâhilde İşleme Rejimi, Hariçte İşleme Rejimi, Vergi Resim Harç İstisnası, Belgesiz İhracat Kredilerine ilişkin bileşenlerden oluşan Ticaret Bakanlığı Destek Yönetim Sistemini, **c)** İncelemeci kuruluş: Bakanlık (İhracat Genel Müdürlüğü) tarafından görevlendirilen İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliklerini, **ç)** Karar: 5973 sayılı İhracat Destekleri Hakkında Kararı, **d)** Kayıtlı elektronik posta (KEP): 06/12/2018 tarih ve

30617 sayılı Resmi Gazete’ de yayımlanarak yürürlüğe giren Elektronik Tebligat Yönetmeliği hükümleri uyarınca; elektronik iletilerin gönderimi ve teslimatı da dâhil olmak üzere kullanımına ilişkin olarak hukukî delil sağlayan elektronik postanın nitelikli şeklini, **e)** Şirket çalışanı: Şirket ortakları ya da personelini, **f)** Yurt dışı pazar araştırması faaliyeti: Yeni ihraç pazarları yaratılması ve geleneksel pazarlarda pazar payımızın artırılması için Türkiye’de sınai ve/veya ticari faaliyette bulunan şirketlerin yurt dışı pazarlar hakkında bilgi sağlaması ve potansiyel alıcılarla iş görüşmeleri yapmaları amacıyla yurt dışında gerçekleştirdikleri araştırma seyahatini ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM Yurt Dışı Pazar Araştırması Desteği

Desteğe konu yurt dışı pazar araştırması faaliyeti MADDE 4 – (1) (Ek:15/04/2024) Şirketler tarafından Pazara Giriş Projesi Hazırlama Desteğine İlişkin Genelge çerçevesinde onaylanan ihracat planında yer alan hedef pazarlara yönelik gerçekleştirilen yurt dışı pazar araştırması faaliyeti desteklenir. **(2)** Bir yurt dışı pazar araştırması faaliyeti kapsamında en fazla iki şirket çalışanının aşağıda belirtilen giderleri desteklenir. **a)** Ulaşım: Uluslararası ve şehirlerarası ulaşımda kullanılan ekonomi sınıfı uçak, tren, gemi ve otobüs bileti ücret giderleri **b)** Konaklama: Kişi başına günlük 2.500 TL’ye kadar konaklama (oda + kahvaltı) giderleri **(3)** Yurt dışı pazar araştırması faaliyetinin en az 2, yolculuk (Türkiye’den gidiş ve Türkiye’ye dönüş) hariç en fazla 10 günlük kısmı desteklenir. En az 2 gün araştırma yapılması zorunluluğu bulunmaktadır. 10 günlük süre, araştırma yapılan ülkeye varış tarihinden sonraki günden itibaren başlar. **(4)** Yurt dışı pazar araştırması faaliyeti kapsamında Türkiye’den çıkılmalı ve Türkiye’ye dönüş yapılmalıdır. **(5)** 10 günü aşan bir yurt dışı pazar araştırması faaliyetinde, seyahat süresinin 20 günü (yol hariç) aşmaması kaydıyla, ulaşım ve konaklama giderlerinin ilk 10 günlük kısmı ile Türkiye’den gidişe ve Türkiye’ye dönüşe ilişkin ulaşım giderleri desteklenir. 20 günlük süre, araştırma yapılan ülkeye varış tarihinden sonraki günden itibaren başlar. 20 günü aşan yurt dışı pazar araştırması faaliyeti değerlendirilmeye alınmaz. **(6)** Yurt dışı pazar araştırmasının her bir günü için araştırma yapılan ülkede yerleşik birbirinden farklı en az 1 kurum/kuruluş veya şirket ile görüşme yapılmalıdır. Yolculuk (seyahat başlangıç ve bitiş günü) ve resmi tatil (hafta sonu tatil günü) günleri hariç olmak üzere görüşme yapılmayan günler için konaklama giderleri desteklenmez. **(7)** Türkiye’den görüşme yapılmayan ülkeye gidişe ve/veya görüşme yapılmayan ülkeden Türkiye’ye dönüşe ilişkin ulaşım giderleri desteklenmez. **(8)** Görüşme yapılmayan ülkeden/şehirden görüşme yapılacak ülke/şehre gidilmesi durumunda ilgili ulaşım giderleri desteklenir. **(9)** Yurt dışı pazar araştırması süresince görüşme yapılmayan ülkeye gidilmesi

durumunda o ülkeye geçişte kullanılan ulaşıma ilişkin giderler ve o ülkede gerçekleştirilen konaklamaya ilişkin giderler desteklenmez. **(10)** Bir takvim yılı içerisinde aynı ülkeye yönelik en fazla iki yurt dışı pazar araştırması faaliyeti desteklenir. **(11)** Bir yurt dışı pazar araştırması faaliyeti tek bir ülkede yapılabileceği gibi en fazla üç ülkede de yapılabilir. Üçten fazla ülkeye gidilmesi durumunda ilk üç ülkeye ilişkin ulaşım ve konaklama giderleri ile Türkiye'den gidişe ve Türkiye'ye dönüşe ilişkin ulaşım giderleri desteklenir. **(12)** Yurt dışı pazar araştırmasını gerçekleştiren şirketin pazar araştırması yapılan ülkede yurt dışı birimi/ofisi olması durumunda ilgili ülkeye ilişkin giderler desteklenmez.

Desteklenmeyecek hususlar MADDE 5 – (1) Aşağıda sayılan hususlar, 4 üncü madde kapsamında desteklenmez. **a)** Pazar araştırmasının amaçlanmadığı yurt dışı seyahatleri, **b)** Grup seyahati veya resmi ve/veya özel kurum ve/veya kuruluşlarca yabancı ülkelere yönelik olarak gerçekleştirilen toplantı, sergi, konferans vb. organizasyonlar, **c)** Beş ve üzeri sayıda şirketin birlikte gerçekleştirdiği grup seyahatleri, **ç)** Yurt dışı pazar araştırması faaliyetinin gerçekleştirildiği ülkede ve tarihlerde düzenlenen bir fuara stand ile iştirak ettiği tespit edilen şirketler, **d)** Yurt dışı pazar araştırması faaliyetine katılan şirket çalışanlarının eşleri ve ikinci dereceye kadar kan hısımlarının eşlik ettiği seyahatler (şirket ortağı veya çalışanı olsa dahi)

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM Genel Esaslar

Başvuru MADDE 6 – (1) Destek ödeme başvuruları EK A'da (Yurt dışı Pazar Araştırması Desteği Başvuru Bilgi ve Belgeleri) belirtilen belgelerle birlikte, şirket çalışanının Türkiye'ye giriş tarihinden itibaren en geç 3 ay içerisinde incelemeci kuruluşa yapılır. 3 aylık sürenin hesaplanmasında şirketlerin başvurularının DYS üzerinden gönderilme tarihi esas alınır. **(2)** Bu Genelge kapsamındaki faaliyetlerin destek ödemesinden yararlandırılabilmesi için giderlerin ödeme belgesi ve diğer belgelerle birlikte tevsiki gerekir. **(3)** Başvuru esnasında yurt dışı pazar faaliyetinde görüşme gerçekleştirilen tüm kurum/kuruluş/şirket bilgilerinin yer alması gerekmektedir. Başvuru sırasında ibraz edilen bu bilgilere ilişkin olarak başvuru sahibi şirket değişiklik talep edemez. **((4) Mülga:**10/10/2022 tarihinde onaylanan Genelge**) (4)** Bu Genelgede yer alan desteklere ilişkin tüm başvurular ve bildirimler DYS üzerinden yapılır.

Eksik tamamlama MADDE 7 – (1) Yurt dışı pazar araştırması desteğinden yararlanmak için başvuran şirketlerin eksik bilgi ve belgeleri bildirim tarihinden itibaren en geç 3 ay içerisinde tamamlanması gerekir. Eksikliklerin belirtilen süreler içerisinde tamamlanmaması halinde destek başvurusunun, mevcut evraklar çerçevesinde tekemmül etmiş harcama kalemleri için destek

ödemesi yapılır. 3 aylık sürenin hesaplanmasında eksikliklerin tamamlanarak DYS üzerinden gönderildiği tarih dikkate alınır. **(2) (Değişik:15/04/2024)** Eksik tamamlama süresinin bitimini müteakip, incelemeci kuruluş tarafından yapılan inceleme neticesinde ilk eksik bildirimine konu edilmemiş eksik bilgi/belgelerin bulunması halinde, incelemeci kuruluş söz konusu eksik bilgi/belgenin tamamlanmasını teminen 1 defaya mahsus 3 aya kadar ilave süre verebilir.

Ödeme esasları MADDE 8 – (1) Harcamaların destek kapsamında değerlendirilmesi için tüm ödemelerin şirket tarafından bankacılık kanalıyla yapılması gerekir. **(2) (Değişik:15/04/2024)** Yurt dışı pazar araştırması desteği kapsamında yapılan ödemeler için bankacılık sistemi içinde tevsik edilebilmesi ve banka tarafından destek müracaatı süresi içinde hizmet sağlayıcının hesabına aktarılacak şekilde yapılması şartıyla, kredi kartı ile tek çekimde veya taksitlendirerek ödenebilir. **(3)** Kredi kartı ile ödeme işlemlerinde şirket tüzel kişisine ait kredi kartlarının yanı sıra, şirket adına harcama yapmaya yetkili kişiler ile şirket çalışanına ait kredi kartları ile yapılan ödemeler de kabul edilir. **(4)** Harcama yapmaya yetkili kişi olarak şirket ortakları ve şirket tarafından harcama yapma yetkisi verildiği ticari sicil kayıtlarında belirtilen şahıslar kabul edilir. **(5)** Çek ile yapılan ödemelerde çekin fotokopisi ile birlikte çekin keşideci tarafından ödendiğine ilişkin banka kayıtlarının da ibraz edilmesi gerekir. **(6)** Banka hesabına elden yapılan ödemeler ve müşteri çeki veya cirolu çek ile yapılan ödemeler destek kapsamında değerlendirilmez. **(7)** Çek ile yapılan ödemelerde çekin ödendiğini gösterir banka hesap dökümündeki tarih, ödeme tarihi olarak esas alınır. **(8)** Ödemeye ilişkin, ibraz edilen belgelerdeki giderlerin (dolaylı vergiler dahil) Türk Lirası (TL) cinsinden olanlarda TL, döviz cinsinden olanlarda ise ödeme belgesi tarihindeki Gösterge Niteliğindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) Kurları listesinde yer alan çapraz kurları ve döviz alış kurları esas alınır. Gösterge Niteliğindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kurları listesinde yer almayan ülke para birimleri TL'ye çevrilirken Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca Alım Satıma Konu Olmayan Dövizlere İlişkin Bilgi Amaçlı Kur Tablosunda yer alan kurlar esas alınır. **(9)** TCMB kur tablolarında yer almayan para birimlerine istinaden yapılan hesaplamalarda Bakanlıkça (İhracat Genel Müdürlüğü) uygun görülen diğer uluslararası veri kaynakları esas alınır. **(10)** Ödeme belgesi üzerinde sadece işlem tarihinin yer alması durumunda işlem tarihi, hem işlem hem de valör tarihinin yer alması durumunda valör tarihi esas alınır. **(11) (Ek:15/04/2024)** TSE K 645 numaralı "Kadın Girişimci- Temel Tanımlar ve Genel Kurallar" standardına sahip şirketlere yönelik olarak, Kararın 29 uncu maddesinin birinci fıkrası kapsamında hedef ülkelere yönelik ilave puan uygulamasında ilgili destek başvurusuna

ilişkin ödeme belgesi tarihindeki yıl için Bakanlıkça belirlenen hedef ülkeler listesinde bulunan ülkeler için destek oranına 20 puan ilave edilir. **(12) (Değişik:17/02/2025)** TSE K 645 numaralı "Kadın Girişimci- Temel Tanımlar ve Genel Kurallar" standardına sahip şirketlerin yurt dışı pazar araştırması faaliyetinin birden çok ülkeyi kapsaması durumunda, hedef ülkeler listesinde yer alan ülkelere gidiş ve dönüş ulaşım giderleri ve konaklamaya ilişkin giderlere yönelik bu maddenin on birinci fıkrasında belirtilen ilave destek oranı uygulanır.

Mahsup MADDE 9 – (1) İnceleme neticesinde destek ödemesi yapılabilmesi için, destek kapsamındaki şirketin Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Sosyal Güvenlik Kurumuna vadesi geçmiş vergi ve sosyal güvenlik borcu bulunup bulunmadığına ilişkin sorgulama re'sen yapılır veya DYS üzerinden belge talep edilir. **(2)** Şirketin anılan kurumlara vadesi geçmiş borcu bulunmadığına dair belge ya da borçları yeniden yapılandırılmış ise yeniden yapılandırma sözleşmesine uyulduğuna ilişkin belgenin temin edilmesini müteakip, hakediş miktarı hesaplanır. **(3)** Destek ödemesi yapılacak şirketin Hazine ve Maliye Bakanlığı ve/veya Sosyal Güvenlik Kurumuna borcunun bulunduğunun tespit edilmesi halinde mahsup işlemi aşağıdaki şekilde yapılır: **a)** Hakediş tutarı borçların tamamını karşılaması halinde her iki kuruma, bakiye kalırsa başvuru sahibine ödeme yapılır. **b)** Hakediş tutarı borçların tamamını karşılamaması halinde her iki kuruma dağıtılır. Dağıtım oranları, hakediş tutarı borç durumunu gösterir belgelerde yer alan tutarlara orantılanarak hesaplanır. **c)** Kurumlardan birisi tarafından haciz konulmuşsa haczi koyan kurumun alacağının tamamı ödenir. Her iki kurum tarafından da haciz konulmuşsa öncelikle ilk haczi koyan kuruma ödeme yapılır.

Ödeme MADDE 10 – (1) Bakanlık (İhracat Genel Müdürlüğü) /incelemeci kuruluş, gerekli incelemenin yapılmasını müteakip, ödeme yapılacak kuruluşu ve ödeme tutarını TCMB'ye bildirir. **(2)** Destek başvurusu sonucuna ilişkin bildirim DYS üzerinden başvuru sahibine iletilir.

Yurt dışında düzenlenen belgelerin onaylanması MADDE 11 – (1) Şirketler, bu Genelgede yer alan desteklere konu yurt dışında düzenlenmiş fatura, banka dekontu, hesap ekstresi, kredi kartı ekstresi, çek ve hesap dökümü gibi harcama ve ödeme belgelerini destek ödeme başvurusu esnasında DYS üzerinden incelemeci kuruluşa iletir. İncelemeci kuruluş, gerekli gördüğü durumlarda desteğe konu fatura, banka dekontu, hesap ekstresi, kredi kartı ekstresi, çek vb. belgeleri ilgili ülkenin mevzuatına uygun olduğunun tespitini teminen, DYS üzerinden, söz konusu belgelerin düzenlendiği ülkede bulunan Bakanlık yurt dışı temsilcisi onayına sunar. Bakanlık yurt

dışı temsilcisi tarafından onaylanan yurt dışında düzenlenmiş fatura, banka dekontu, hesap ekstresi, kredi kartı ekstresi, çek ve hesap dökümü gibi harcama ve ödeme belgeleri Bakanlık/incelemeci kuruluş tarafından destek kapsamında değerlendirilir. Ülkede Bakanlık yurt dışı temsilcisi bulunmadığı durumlarda onaylamaya ilişkin hususları belirlemeye Bakanlık (İhracat Genel Müdürlüğü) yetkilidir.

Üst limitlerin güncellenmesi MADDE 12 – (1) Bu Genelge kapsamındaki destek üst limitleri her takvim yılı başında (TÜFE + Yİ-ÜFE)/2 oranında güncellenir. **(2) (Ek:15/04/2024)** Bu Genelge kapsamında destek üst limitlerinin hesaplanmasında faaliyetin gerçekleştiği takvim yılı esas alınır. **(3) (Ek:17/02/2025)** Kararın 6 ncı maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen bir şirket için bir takvim yılında desteklenebilecek azami faaliyet sayısı faaliyetin gerçekleştirildiği tarih esas alınarak tespit edilir. Faaliyetin gerçekleştirildiği tarihin birden fazla takvim yılını içermesi durumunda faaliyetin başladığı tarih esas alınır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM Son Hükümler

Belgelerin saklanması ve saklama süresi MADDE 13 – (1) Bu Genelge kapsamında DYS üzerinden ibraz edilen her türlü belgenin asıllarının gerektiğinde denetlenmek ve incelenmek üzere 13/1/2011 tarihli 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun “Belgelerin saklanması, saklama süresi” başlıklı 82 nci maddesi ve diğer ilgili mevzuat çerçevesinde 10 yıldan az olmamak üzere sınıflandırılmış bir biçimde destek başvurusunda bulunan şirket tarafından saklanmaları zorunludur.

Yetki MADDE 14 – (1) Bu Genelgede düzenlenen hususlara ilişkin talimatlar vermeye, bu Genelgede yeni ek ihdas etmeye ve bu Genelgenin mevcut eklerinde gerekli değişiklikleri yapmaya, özel ve zorunlu durumlar ile mücbir sebep hallerinde ortaya çıkacak hususları inceleyip sonuçlandırmaya ve ödenecek destek miktarını her türlü kamu alacağına karşılık mahsup etmeye ve bilgisayar veri işleme tekniği yoluyla elektronik ortamda yapılan işlemlerde yaşanacak teknik düzeydeki aksaklıklar nedeniyle uygulamada yaşanabilecek sorunları gidermeye ve bu konuda gerekli düzenlemeleri yapıp talimat vermeye Bakanlık (İhracat Genel Müdürlüğü) yetkilidir.
Yürürlükten kaldırılan mevzuat MADDE 15 – (1) Bu Genelge’nin yürürlüğe girdiği tarih itibariyle 2011/1 Sayılı Pazar Araştırması ve Pazara Giriş Desteği Hakkında Tebliğin Uygulama Usul ve Esasları ile Destek Yönetim Sistemi Üzerinden İşleyişine Dair Genelge ekleri ve değişiklikleriyle birlikte yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçmiş başvurulara ilişkin usul ve esaslar GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Genelgenin 15 inci maddesi ile yürürlükten kaldırılmış olan Genelge ile yürürlükten kaldırılan Pazar Araştırması ve Pazara Giriş Desteğine İlişkin Genelge çerçevesinde 31/03/2020 tarihine kadar yapılmış başvurulara ilişkin tüm iş ve işlemler KEP usulü ile sonuçlandırılır. **(2)** Bu Genelgenin yürürlüğe girdiği tarihten önce gerçekleştirilen/onaylanan/harcamasının tamamı veya bir kısmı yapılan (ödeme belgesi tarihi Genelgenin yürürlüğe girdiği tarih veya söz konusu tarihten önce olan) destek başvurularının sonuçlandırılmasında yürürlükten kaldırılan mevzuatın lehe olan hükümleri uygulanır. Bununla birlikte söz konusu başvurular, varsa bu Genelgenin lehe olan hükümlerinden de yararlandırılır. **(3) (Ek:15/04/2024)** Bu Genelgenin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasını ihdas eden Genelgenin yürürlüğe girdiği tarihten önce gerçekleştirilen/harcamasının tamamı veya bir kısmı yapılan faaliyetlere ilişkin (ödeme belgesi tarihi Genelgenin yürürlüğe girdiği tarih veya söz konusu tarihten önce olan) destek başvurularının sonuçlandırılmasında yürürlükten kaldırılan mevzuatın lehe olan hükümleri uygulanır.

KEP üzerinden yürütülen iş ve işlemler GEÇİCİ MADDE 2 – (1) Bakanlık/İncelemeci kuruluşa ibraz edilen destek ve harcama başvuru belgeleri ile Bakanlık/incelemeci kuruluş tarafından ibrazı talep edilen her türlü bilgi ve belgenin, başvuru sahibine ait KEP adresi aracılığıyla Bakanlık/incelemeci kuruluşun KEP adresine iletilmesi gerekir. KEP yoluyla yapılan başvurularda, Bakanlık (İhracat Genel Müdürlüğü) incelemeci kuruluş başvuru sahibine yapacağı bildirimleri KEP adresi aracılığıyla yapar. Bakanlık/incelemeci kuruluş kayıtlarındaki adreslerin/KEP adreslerinin güncel halde tutulması başvuru sahibinin yükümlülüğündedir. **(2)** KEP aracılığıyla iletilen her başvurunun, ticari sicil kayıtlarında temsile yetkili olduğu belirtilen kişi/kişiler tarafından 15/1/2004 tarihli ve 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu standartlarına uygun nitelikli elektronik sertifika kullanılarak oluşturulan elektronik imza ile imzalanması ve elektronik imzalı dokümanların dosya uzantılarının Bakanlık/incelemeci kuruluş Elektronik Belge Yönetim Sistemince tanınır olması zorunludur.

İncelemeci kuruluş GEÇİCİ MADDE 3 – (1) Bu genelge kapsamında 01/01/2023 tarihine kadar gerçekleştirilen tüm başvurular Bakanlık (İhracat Genel Müdürlüğü) tarafından yetkilendirilen Bölge Müdürlükleri, 01/01/2023 tarihinden sonra gerçekleşen tüm başvurular Bakanlık (İhracat Genel Müdürlüğü) tarafından belirlenen İhracatçı Birliği tarafından değerlendirilerek sonuçlandırılır.

Yürürlük MADDE 16 – (1) Bu Genelge onaylandığı tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme MADDE 17 – (1) Bu Genelgeyi Bakanlık (İhracat Genel Müdürlüğü) yürütür.

Ticaret Bakanlığı İçin Tıklayınız. **Mevzuatlara Dönmek İçin Tıklayınız.**